

V SLOVENIJI

NOVA
VLADA
BORUTA
PAHORJA
STR. 2

70 LET

STR. 3

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 20. novembra 2008 ☼ Leto XVIII, št. 47

Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Slovenska manjšinska koordinacija

KAKŠEN BO ODNOS SLOVENIJE DO MANJŠIN ČEZ DVAJSET LET?

V Ljubljani je bila 6. novembra prva skupna seja Odbora Slovenske akademije znanosti in umetnosti za preučevanje narodnih manjšin in Slovenske manjšinske koordinacije. S koristnimi idejami in pobudami prežet pogovor sta s strani SAZU vodila sedanjí predsednik Odbora akademik prof. dr. Jože Pirjevec in prvi predsednik akademik, dr. Anton Vratuša ter predsednik Slovenske manjšinske koordinacije Rudi Pavšič. Poleg članov odbora so se pogovora udeležili predstavniki Slovencev iz Avstrije, Italije, Hrvaške in Madžarske, raziskovalci z Inštituta za narodnostna vprašanja, raziskovalci narodnostnih vprašanj iz Avstrije, Italije in Kopra in državni sekretar za Slovence v sosednjih državah in po svetu Zorko Pelikan.

Akademik dr. Anton Vratuša, ki je Odbor SAZU za preučevanje narodnih manjšin vodil od ustanovitve leta 1985 do leta 2001, je poudaril, da so se akademiki najprej napoltili proti zahodni meji, med Slovence v Italiji, v drugem delu obiskov so se podrobno seznanili s položajem jugoslovanskih manjšin: Slovencev, Hrvatov in Srbov na Madžarskem. Tako so spremljali tudi razpad Demokratične zveze južnih Slovanov, ki je bila vrsto let krovna organizacija tudi Porabskim Slovencem, in ustanovitev Zveze Slovencev

Aktualni predsednik Odbora SAZU za preučevanje manjšin, akademik dr. Jože Pirjevec, prvi predsednik akademik dr. Anton Vratuša in predsednik Slomaka Rudi Pavšič

kot prve samostojne narodnostno-politične organizacije Slovencev na Madžarskem in prvič s sedežem v neposrednem, porabskem narodnostnem okolju.

Anton Vratuša je med dejavnostmi Odbora, ki je vseskozi sestavljen interdisciplinarno, posebej omenil znanstveno srečanje v Mariboru Slovenci v avstrijski zvezni deželi Štajerski. S posvetovanjem je bil narejen prvi resnejši korak za priznanje te manjšine tako v Avstriji kot v Sloveniji, kjer štajerskim Slovencem razen redkih strokovnjakov in novinarjev ni nihče posvečal pozornosti.

Odbor SAZU za preučevanje narodnih manjšin je sodeloval pri organizaciji večjega števila znanstvenih srečanj tako samostojno kot v sodelovanju z drugimi ustanovami in inštitucijami, denimo plodno z

Ustanovo dr. Šiftarjevo fundacijo, s katero je pripravil več odmevnih mednarodnih simpozijev. Rezultati dela so natis-

Del udeležencev na posvetu, med njimi tudi predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök (prvi z leve), obenem podpredsednik Slomaka

njeni v zbornikih in publikacijah. Ravnokar je v zaključni fazi nastajanja zbornik z dveh znanstvenih srečanj v letih 2006 in 2007 v Murski Soboti na temo Panonski prostor

in ljudje ob dveh tromejeh. Dr. Anton Vratuša je izpostavil tudi pomen dosedanjega sodelovanja z Inštitutom za narodnostna vprašanja, o temeljni nalogi za prihodnost pa, da naj Odbor postane stična točka vseh, ki se ukvarjajo s problematiko manjšin.

Predsednik Slovenske manjšinske koordinacije Rudi Pavšič se je v uvodnem poudarku zavzel za doslednejšo uporabo znanstvenih spoznanj v praksi. Imamo odlične strokovnjake, toda rezultatov njihovega dela ne upoštevajo tisti, ki pripravljajo zakonodajo, ki zadeva manjšine, odločajo o manjšinah, toda odločitve

in predlogi manjšin. Premalo je upoštevana pozitivna teorija Inštituta za narodnostna vprašanja, spoznanja slovenskih znanstvenih ustanov v sosednjih državah in Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Težava je tudi, tako Rudi Pavšič, ker se v nekaterih sredinah še zmeraj ne morejo znebiti delitve na »vaše« in »naše«. Predsednik Slomaka je postavil vprašanje, ali ima Slovenija vizijo do manjšin v naslednjih dvajsetih letih. Na pogovoru ni bilo nikogar, pa tudi sicer ga ni, ki bi lahko natančneje odgovoril Rudiju Pavšiču ali komu drugemu na enako ali podobno vprašanje. Osnova za sodelovanje Slomaka z Odborom SAZU za preučevanje manjšin bo »Celovški dokument«, v katerem so v šestnajstih točkah zapisane skupne oziroma usklajene pobude Slovencev v sosednjih državah najvišjim posameznikom in inštitucijam v Sloveniji, dodane so tudi specifične naloge glede posameznih manjšin.

Člani Odbora, člani Slomaka in drugi udeleženci iz stroke in politike so se dogovorili, da začnejo pripravljati področne razprave o konkretnih problemih manjšin, čez približno dve leti pa na pogovoru analizirajo regionalne ugotovitve in se dogovorijo za skupne naloge.

Ernest Ružič
Fotografiji: eR

ne temeljijo na znanstvenih spoznanjih. Ponovil je oceno, da tudi v Zakonu o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja ni bila sprejeta večina pobud stroke

V Sloveniji nova vlada Boruta Pahorja

SANJSKA EKIPA ZA KRIZNE ČASE - VNOVIČ Z MINISTROM ZA SLOVENCE PO SVETU

Pahorjeva »sanjska ekipa« za krizne čase, je zapisalo DELO na naslovnici naslednji dan, ko je na večer prejšnjega dne novi slovenski premier slednjič le objavil imena ministrice in ministrov v svoji vladi. Med kandidati je tudi akademik dr. Boštjan Žekš, v prejšnjem mandatu predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, bodoči minister za Slovence v sosednjih državah in po svetu. Predvidoma jutri naj bi državni zbor potrdil Pahorjevo ministrsko osemnajsterico in potlej se takoj začne delo, kajti tudi v slovenskem gospodarstvu so razmere vse prej kot ugodne. Nalog pa ne manjka tudi na drugih področjih, opozarjajo tako stranke na oblasti, še bolj pa one v opoziciji. Glede na to, da ima Slovenska demokratska stranka dosedanega premiera Janeza Janše v parlamentu le enega poslanca manj kot Pahorjevi socialni demokrati, bodo razprave vroče in zanimive.

V novi slovenski vladi bo pet žensk in sedem nestrankskih kandidatov, med katerimi je tudi dr. Boštjan Žekš, sicer pa bo največ ministrov iz vrst Socialnih demokratov. Ministri bodo tudi vsi predsedniki koalicijskih strank. Čeprav je na zunaj izgledalo, da povzroča Pahorju največ preglavic predsednik upokojenske stranke DESUS Karl Erjavec, v vladi Janeza Janše minister za obrambo, so se za zaprtimi vrati vsi predsedniki spopadali za čimveč ministrskih položajev. Med izbranimi ni nikogar iz Pomurja, čeprav je kar nekaj časa dr. Andrej Horvat veljal za najresnejšega kandidata za ministra za gospodarstvo.

»To ekipo štejem za sposobno premagati vse ovire,« je povedal Borut Pahor in pogaja-

nja o sestavi ekipe označil za »naporna, a kaj drugega tudi ni bilo pričakovati. Iskali smo najboljše med najboljšimi.« Prvaki koalicijskih strank bodo zasedli pričakovane položaje: Katarina Kresal - LDS, bo notranja ministrica; Karel Erjavec - DESUS, bo minister za okolje in prostor; predsednik Zaresa Gregor Golobič pa minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. V Pahorjevi vladi bo največ žensk doslej: ministrica za obrambo bo profesorica obramboslovja Ljubica Jelušič, ministrica za kulturo doslej novinarka, državna sekretarka in poslanka Majda Širca, odvetnica Irma Pavlinič Krebs bo ministrica za javno upravo, ministrica za lokalno samoupravo in regionalni razvoj pa Zlata Ploštajner.

Minister za zunanje zadeve bo Samuel Žbogar; gospodarski ministri bodo: za evropske zadeve in razvoj Mitja Gaspa-

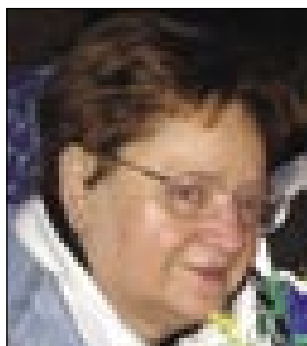
ri, za finance Franci Križanič in gospodarstvo Matej Lahovnik. Minister za šolstvo in šport bo Igor Lukšič, minister za zdravje Borut Miklavčič, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pa Milan Pogačnik, minister za delo, družino in socialne zadeve Ivan Svetlik, minister za promet Patrick Vlašič in pravosodni minister Aleš Zalar. In, kot rečeno, vnovič po več kot desetih letih, tokrat na osnovi leta 2006 sprejetega zakona, minister brez listnice za Slovence po svetu, akademik dr. Boštjan Žekš.

Borut Pahor je šesti predsednik slovenske vlade, njegov izbor ministrov pa »je kompromis med predvolilnimi obljubami in politično realnostjo,« je zapisal komentator DELA.

Več o novi slovenski vladi, njenem predsedniku in ministrih v prihodnji številki Porabja.

eR

Ella Tomšič Pivar 1948-2008

Sombotelški Slovenci smo nejdali valati, ka je istina. Tau je nejmogauče, ka je naša padaškinja odišla na vöke. Vej pa na Ivanovo je v sombotelski škanzen pripe-lala člane madžarskoga društva iz Murske Sobote. Lepau njim je nutnavčila šege, štere so meli na te den prekmurski Madžari. Lanjsko leto smo pa poglednili njeni film o gostüvanji, šteroma en tau so tö v sombotelskom škanzeni gordjamali. Letos majuša nas je Ella vodila po madžarski vesnicaj

po grajnici, do svoje rojstne vesi - Kot. V Lendavi je nam pokazala muzej drženc in madžarski radio, gde je delala kak novinarka od l. 1994. Vsi so go radi poslušali v Sombotelji tö. Od 1973. leta mau smo šteli, ka je pisala v novinaj Népujság. Zgodovina, življenje in šege prausni lidi v madžarski vesnicaj Prekmurja so go tö fejt brigale in dosta je o tomi pisala. Največ bi pa leko eške zdaj napisala, gda je v penzijo prišla. Ella je dala idejo za sodelovanje soboškoga madžarskoga društva in sombotelskoga slovenskoga društva. V bejdvej društvi so Slovenci in Madžari, lepau smo se razmeli in vküper veselili. Zdaj se pa vküper žalostimo, ka sta dva padaša »na vöke odvandrala« - Ella Pivar in en keden prva Jože Ternar.

Marija Kozar

Jože Ternar 1933 - 2008

V bleščanje zelenega venca
se zlivata zemljina sla
in plodna svetloba neba.
Sedaj se - kipeča studenca -
prelivata žejno iz srca v srce.
Bova usahnila na grudih zemlje?
Nikoli - sva njena dojenca ...

***

SEJALEC, 1963

V megli, skozi katero prinika novembrsko, nadvse prijazno sonce za ta letni čas, mi pogled skozi okno vlaka, ki pelje proti Ljubljani, pritrpne na velikem, ocvetenem pokopališču na robu mesta. Tu bo novi dom Jožeta Ternarja, po duši pesnika, po sadovih dela urednika Pomurske založbe v njenih bujnih letih, kulturnega delavca, iskrenega prijatelja Porabskih Slovencev, gojitelja lepe, natančne slovenske besede - človeka, s katerim sem se prvič srečal pred nekaj manj kot pol stoletja in na zadnje pred dobrim mesecem.

Če se ozrem v leta, ko sva se srečevala na Pomurski založbi, ne morem mimo njegovih stremeljenj po ustvarjalni izmenjavi in sodelovanju dveh kultur, zlasti literatur. To so bili časi, ko je Zoltán Csuka že prevedel številna dela iz jugoslovanskih jezikov, tudi slovenskega, v madžarščino in ko se je začela kaliti zdaj odlična prevajalka Orsolya Gállos; leta, ko je bilo tudi v Sloveniji kar nekaj izvrstnih prevajalcev madžarske literature.

Jože Ternar sodi med tiste redke slovenske izobražence, ki so že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja začeli obiskovati rojake v Porabju. Res, da so morali najprej ustvariti osebna znanstva in poznanstva, kajti tedaj narodnostnih ustanov ni bilo, bila je slovenska narodna skupnost in posamezniki, ki so bili pripravljeni s človeško toplino sprejeti obiskovalce iz Prekmurja; imel je prijatelje, s katerimi se je srečeval na pevskih in drugih dogodkih na madžarski strani in na folklornih festivalih v Beltincih, kamor so prihajali plesalci iz Porabja. Jože je čutil s porabsko trpkostjo v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja, se veselil sprememb in svobodnega gibanja vse do zadnjega, tudi s sodelovanjem na srečanjih med prekmurskimi Madžari in Porabskimi Slovenci.

Čenil sem Jožetovo izjemno skrb za slovensko besedo, bodisi v knjižnem jeziku ali v narečju. Občudoval sem njegovo široko in kritično zanimanje za vse, kar se je dogajalo in zgodilo v domačem kulturnem življenju. Ták je bil kot obiskovalec kulturnih dogodkov in kot njihov kreator, recimo pred leti pri beltinskem folklornem festivalu ali na zadnje pri pripravljanju in urejanju literarnih zbornikov soboških upokojencev.

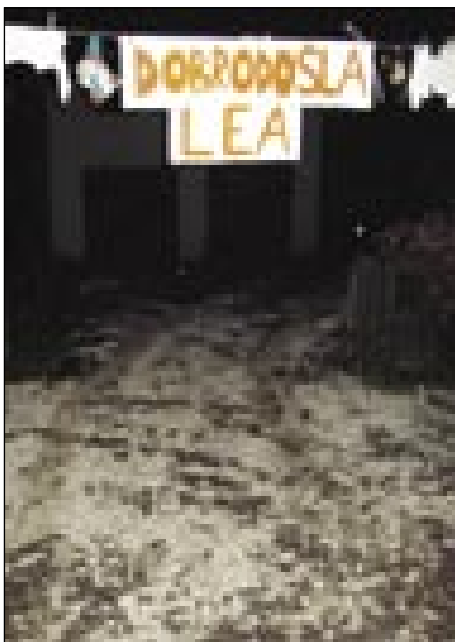
Za uvod sem izbral credo, ki napoveduje razdelek v pesniški zbirki Sejalec. Izšla je leta 1963, in potlej je Jože Ternar na zunaj obmolnil vse do nekaj narečnih pesmi, ki sem jih zasledil v zbornikih. Vem, tudi pod psevdonimom Marko Murovec je objavljaval izvirna dela in prevode iz madžarščine in ruščine, toda mnogo manj, kot bi moral, kajti nastavki v Sejalcu so naznanjali prijaznega lirika prekmurske ravnice. Zakaj je utihnila njegova mehka pesniška govorica, nisem nikoli vprašal. Skrivnost, ki je zdaj med cvetjem na soboškem pokopališču, kamor smo ga v izjemno velikem številu pospremili v turobnem, jesenskem popoldnevu.

E. Ružič-E.R. Peskovčan

V Čöpanca je snejg spadno?

6. novembra zadvečerek, kak zovejo tak. Poj notra na dvorišče, vejš vido, kakšni mulatšag

gnauk sam samo nika bejlo zagledno na pauti. »Ka, vrag, snejg je spadno?« sam si zmišlavo sam pri sebi pa sam začno brezmzati. Gda sam skrajaj prišo, te sam vido, ka je tau nej snejg, liki pérga. Telko pérga sam ešče v življenji nej vido, kak je tam bilau. Vö sam stau-po iz autona pa sam se do kolen pogrozno. Nej je samo paut bila potorjena, liki šanc pa cejli ogr-

S tejm napisom so pozdravili hčerko Anamarije in Norberta v Čöpanca

Brezi fudaša ne ide. Na srejni srečni oča Norbert Gorza

dec pred kučov, gde sta Norbert Gorza pa njegva žena Anamarija doma. Tau zato znam tak dobro, ka se je Anamarija iz Andovec ta oženila. Kak sam si etak zmišlavo, gnauk je samo Norbert stau-po vö na dvera. »Poj malo notra,« mi je kričo pa z rokav kazo, naj dem skrajaj. Gda sam paulek prišo, včasim sam ga začno spita-vati.

• *Ka se tü zgaudio pri vas, ka je vse puno perge?*

»Pa nej si vido, gda si notra na dvorišče stau-po, ka piše tabla?« »Nej, zato ka dja sam samo ta-doj gleda,« pravim, pa sam že staplo nazaj k tabli. »Dobrodoš-la Lea, piše,« pravim pa včasim pitam, sto je ta Lea.

»Ne vejš,« se smeji on. »Veja de-ajte se je naraudio, pa njau

svojimi fudami. Stauli so pa tak naklajeni bili z djesti pa z piti, ka so vse praškeli. Če bi nej znau, zaka so vküpprišli, mislo bi, ka je gostüvanje. Sto sam ešče Norberta spita-vati, kakšna navada je tau, dapa sam že nej mogo do njega, zato ka eden za drugim so ma čestitali, pa so pili na zdravje novoj zemljanki Lei.

Nej daleč od mene so sejdli Terezija Gorza, mati od Norbija. Malo sam stolec skrajaj poteg-no k njej, pa sam njau začno spita-vati.

• *Terezija, tau mi povejte, odkec je ta navada prišla, ka gda se dejte narodi, te kauli kuče perge torijo?*

»Prvin, pred dvajstimi lejtji, je tau pri nas nej bilau. Ranč ne vej-m točno, odkec je tau prišlo, vejn z Markovskoga. Tau je že malo preveč. Gda zvejo, ka se je dejte naraudio, te pridejo pa perge ali slamo trausijo kauli kuče. Potejn čestitajo, malo si sedejo pa pripovejdajo. Kak sam že pravla, tau je malo pre-več, zato ka tau te na drugi den cejli den moraš pucati pa čistiti. Zdaj je pa spoj lagvo, zato ka dež de, pa perge ne more vküp-zamesti, samo grabla leko.«

• *Kak znajo tak brž, ka se je dejte naraudio?*

»Tau samo ednoma povejš, pa glas tak de kak ogenj. Istino, ka drugi den dosti dela mamo

cerkev. Za dveje leti je z nji grato civilni ženski zbor. Tak lepau so spejvale, ka so je na prauški v Vasvári tö radi poslušali.

Na začetki 50. lejt je na šaulo v vesi nauva leranca prišla, Ana Boroš, kak so go zvali Baba néni. Do 57. leta je una prejkvzela vaški zbor kak vönavčena leranca za spejvanje pa muziko. Kak pravijo, šteri so v tistom cajti že spejvali, je fejst sigurna (stroga) bila. Sprva je vogrske pesmi včila, kasnej pa že domanje slovenske tö, če je rejsan nej znala slovenski, pesmi se navčila. Gda sam pitala Anuško Čuk Pénzes, kak je tau šlau, so mi pravli, ka so starejši tazospeljvali pesmi, Baba néni pa v nautline dojspisala pa prejkpo-stavila za štiri glase.

Za štiri lejtja je ženske prejkvzeu nauvi škonik József Vass. Dva-najset lejt je dirigiro spejvanje, depa več nej samo ženskam, ka je moške tö vcüjspravo. Steri so že pri njemi spejvali, pa je eške gnes tö leko pitamo, kak Magašna Mici strina pravijo, ka oprvin so sodacke prišli spejvat, samo kasnej domanji podje, kakoli ka je tistoga cajta dosta mladi pojbov bilau v vesi.

»Prven je nej tak bilau kak gnes,« - je pravla Anuška Časar, »vö z vesi smo bole narejdki prišli. Bilau taše, ka smo s piciklinami v sausednjo ves spejvat šli.« Depa don lejpo bilau, ka so vküper spejvali, dostakrat več vör na probaj.

Od 1970. leta je pa Andraš Čabai prejkvzeu mešani pevski zbor. Granjca se je tistoga ipa že malo odprla, tak ka je za eno leto zbor oprven leko üšo na srečanje slovenski pevski zborov v Šentvid pri Stični v Sloveniji.

Od 85. leta zbor pripravla na nastope zborovodkinja Marija Trifus. Z njeno pomočjav se zbor tö dosta nauvoga navčo o spejvanji.

70 lejt je dugi cajt, dosta vse se je spremenilo, samo vola do spej-vanja mora ostati, naj gnešnja mladina tö volau dobi za tau, ka se navči pesmi v domanjoj rejči sken lepše tazospeljvat, na svoje veseldje pa na veseldje drugim. Kak so Anuška Časar pravli: »Gda smo doma v Kulturnom domi spejvali, je cejla ves prišla nas poslušat.«

Stanko Črnko je tö nej falijo s

Babica Terezija Gorza je pripravila cejlo »gostüvanje«

je že tü.«

Rejsan je nej lažo. Terasa je že puna bila z lidami. Rodbina, sausedge, sodelavci Norberta, tak petdvajsti, če nej več ji je bilau. Stanko Črnko je tö nej falijo s

s slamom pa s pergom, dapa mi se zato veselimo lidam, ka pridejo, čestitajo pa nas poštü-jejo.«

Karel Holec

Obletnica Mešanega pevskega zbora Avgust Pavel

70 lejt

Pri tej lejtaj že človek leko tö, pa rad tö počiva. 70 lejt stari človek že dosta vse skauz dau, preživo, nistarni so pa eške pri tej lejtaj tö aktivni. Telko lejt zadobiti je nej samo pri lidaj lejpo, depa pri štiri koli organizaciji, skupini, zbori tö.

Tak je s tem Mešani pevski zbor Avgust Pavel na Gorenjom Seniki, štiri de 22. novembra svetiu sedemdeseto oblejtnico. Tašoga ipa šega gé nazaj pogledniti, ka vse se je zgodilo v tej dugi lejtaj. Kak se je začnilo, o tom več samo malo nekdenesnji članov zbora leko guči, večina nji že navöke počiva. Mi, mlajši, pa srečo mamo, ka smo leko nistarne poznali, pa smo je eške leko poslušali ali spejvali z njimi, je vöopitali, kak se je začnilo delo v senčarskom pevskom zbori.

Kak skor v vsakšoj vesi na Gorenjom Seniki je tö biu cerkveni zbor že v trideseti lejtaj. Gda je 1936. leta na Senik prišo škonik Andraš Čabai, je vküppauzvo taše ženske, štere so redno spejvat ojdle v

cerkev. Za dveje leti je z nji grato civilni ženski zbor. Tak lepau so spejvale, ka so je na prauški v Vasvári tö radi poslušali.

Na začetki 50. lejt je na šaulo v vesi nauva leranca prišla, Ana Boroš, kak so go zvali Baba néni. Do 57. leta je una prejkvzela vaški zbor kak vönavčena leranca za spejvanje pa muziko. Kak pravijo, štiri so v tistom cajti že spejvali, je fejst sigurna (stroga) bila. Sprva je vogrske pesmi včila, kasnej pa že domanje slovenske tö, če je rejsan nej znala slovenski, pesmi se navčila. Gda sam pitala Anuško Čuk Pénzes, kak je tau šlau, so mi pravli, ka so starejši tazospeljvali pesmi, Baba néni pa v nautline dojspisala pa prejkpo-stavila za štiri glase.

Za štiri lejtja je ženske prejkvzeu nauvi škonik József Vass. Dva-najset lejt je dirigiro spejvanje, depa več nej samo ženskam, ka je moške tö vcüjspravo. Steri so že pri njemi spejvali, pa je eške gnes tö leko pitamo, kak Magašna Mici strina pravijo, ka oprvin so sodacke prišli spejvat, samo kasnej domanji podje, kakoli ka je tistoga cajta dosta mladi pojbov bilau v vesi.

»Prven je nej tak bilau kak gnes,« - je pravla Anuška Časar, »vö z vesi smo bole narejdki prišli. Bilau taše, ka smo s piciklinami v sausednjo ves spejvat šli.« Depa don lejpo bilau, ka so vküper spejvali, dostakrat več vör na probaj.

Od 1970. leta je pa Andraš Čabai prejkvzeu mešani pevski zbor. Granjca se je tistoga ipa že malo odprla, tak ka je za eno leto zbor oprven leko üšo na srečanje slovenski pevski zborov v Šentvid pri Stični v Sloveniji.

Od 85. leta zbor pripravla na nastope zborovodkinja Marija Trifus. Z njeno pomočjav se zbor tö dosta nauvoga navčo o spejvanji.

70 lejt je dugi cajt, dosta vse se je spremenilo, samo vola do spej-vanja mora ostati, naj gnešnja mladina tö volau dobi za tau, ka se navči pesmi v domanjoj rejči sken lepše tazospeljvat, na svoje veseldje pa na veseldje drugim. Kak so Anuška Časar pravli: »Gda smo doma v Kulturnom domi spejvali, je cejla ves prišla nas poslušat.«

Margita Mayer Gašpar

OD SLOVENIJE...

Kaczynski v Ljubljani

Predsednik republike Danilo Türk je na uradnem obisku v Sloveniji gostil poljskega predsednika Lecha Kaczynskega s soprogo. Predsednika sta govorila predvsem o odličnih dvostranskih odnosih, vprašanih Evropske unije ter odnosih EU z Rusijo. Kaczynski je po srečanju zatrdil, da Poljska ne bo ovira pri ratifikaciji Lizbonske pogodbe. Ratifikacije nove pogodbe EU evroskeptični Kaczynski namreč še ni podpisal, čeprav jo je poljski parlament potrdil že aprila, kar v Evropi sproža določeno zaskrbljenost. Poljskega predsednika sta ločeno sprejela tudi premier Janez Janša in predsednik DZ Pavel Gantar.

Predsednik obiskal Oxford

Slovenski predsednik Danilo Türk je obiskal Univerzo v Oxfordu, eno najstarejših univerz v angleško govorečem svetu in eno vodilnih univerz v svetu, tako na področju študija in poučevanja kot tudi raziskav. Šlo je za delovni obisk, med katerim se je predsednik sestal s slovenskimi študenti na univerzi, imel pa je tudi predavanje na temo Evrope in islama.

Vandalizem na vojaškem pokopališču iz prve svetovne vojne

Mufti islamske skupnosti v Sloveniji je obsodil vandalizem na vojaškem pokopališču iz prve svetovne vojne v Logu pod Mangartom, kjer so neznanci oskrunili grobove Bošnjakov. Mufti Nedžad Grabus je izrazil obžalovanje, da so bili v dneh, ko je svet praznoval 90. obletnico konca prve svetovne vojne, grobovi muslimanskih vojakov oskrunjeni z nacionalističnimi znaki. Grobovi Bošnjakov so bili oskrunjeni na skupnem vojaškem pokopališču iz prve svetovne vojne v Logu pod Mangartom, kjer je pokopanih več kot 800 pripadnikov različnih ver.

Zimska rez zagotavlja redno rodno jablanovih nasadov

Svetovalka – specialistka za sadjarstvo iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor, *Zlatka Gutman Kobal* in njen sodelavec *Andrej Soršak* sta prejšnji teden na Gornjem Seniku pri Alojzu Hanžeku in Šandorju Labricu predstavila pravilno izvajanje zimske rezi rodni jablanovih nasadov. O tem praktičnem usposabljanju za porabske sadjarje sem spraševala gospo Zlatko, ki je z veseljem pripovedovala tako o programu kot opravljanju zimske rezi.

• *Gospa Zlatka, kako je prišlo do današnjega srečanja?*

»To delavnico smo organizirali na pobudo našega Ministrstva za kmetijstvo, ki je lansko leto, ko je bila Slovenija predsedujoča Evropski uniji, pozvalo vse zamejske Slovence na skupno prireditve za evropske komisarje in kmetijske ministre in v sklopu tega je prišlo do sodelovanja. Mi smo pripravljene kot strokovnjaki sodelovati, in ker smatramo, da v tem trenutku, ko je živinoreje pri vas zelo malo in so te majhne parcele take, da ugotavljamo, da je najbolj pametno začeti prav s pridelavo sadja. Standard je pri vas slab, težko se živi, zato smo rekli, da bi bilo dobro, da bi iz te zemlje, ki jo vi še obdelujete, tisti, ki imajo interes, poskušali iztržiti nekaj več.«

• *Kdaj ste začeli konkretno sodelovati s porabskimi sadjarji?*

»Aprila smo obiskali vse zainteresirane Porabske Slovence, ki posedujejo te parcele, predvidene za pripravo sadovnjakov. Z mojim sodelavcem sva vzela tudi vzorce zemlje in smo v našem laboratoriju opravili analize. S tem smo potrdili, da je zemlja rodovitna, primerna za pridelavo sadja. V sklopu tega našega letošnjega programa izobraževanja smo skupaj s Porabskimi Slovenci obiskali

slovenske sadjarje, si ogledali, kako živijo pridelovalci jabolk

Zlatka Gutman Kobal

v okolici Maribora. Pred kratkim pa smo skupaj obiskali avstrijske sadjarje in si tam

Zlatka Gutman Kobal je porabskim sadjarjem tudi v praksi pokazala zimsko rez jablan

ogledali nasade. Z današnjim dnevom pa, v okviru te delavnice, zaključujemo praktični del programa. V mesecu decembru pa še bomo porabske sadjarje povabili v Maribor, kjer imamo strokovni posvet, ki ga vsako leto organiziramo za naše sadjarje, in bomo tako zaključili to letošnje izobraževanje.«

• *Sedaj boste predstavili pravilno izvajanje zimske rezi. Zakaj je ta potrebna?*

»Po obiranju nastopi čas počitka za sadno drevje in tudi za jabolane, se pravi, ko odpade tričetrt listja, sadjarji lahko že pričnejo s takoimenovano zimsko rezjo. Zimska rez je ukrep, katerega je potrebno izvesti vsako leto v času od sredine novembra pa do sredine marca prihodnjega leta. Sta-

rejše nasade lahko režemo že novembra in decembra tega leta, mlajše nasade pa kasneje. Razlog je v zimski zmrzali. Mlajša drevesa, mlajši nasadi so bolj občutljivi za zimsko pozebo, zato jih režemo praktično tik pred cvetenjem. Stare nasade pa režemo v tem času in predvsem zaradi tega, ker zimska rez spodbuja rast novih poganjkov. Rez v tem času zagotavlja, da rast poganjkov ni prebujna. Z rezjo namreč moramo nekako urediti ravnovesje med rastjo in rodno- stjo in zimska rez je tisti glavni ukrep, ki nam zagotavlja takoimenovano redno rodno-

rodijo, drugo leto pa ne. Tako da je zimska rez nujen ukrep, ki ga tržni sadjarji, ki živijo od pridelave jabolk, morajo izvesti ob pravem času. Treba pa se je prilagoditi izbrani gojitveni obliki in danes se bomo učili v tej naši delavnici rezati jablanove nasade na šibki vegetativni podlagi z gostoto dreves od dva do tri tisoč dreves na hektar. Kajti vsaka gojitvena oblika zahteva posebno metodo rezi, in v tej gostoti režemo gojitveno obliko, ki jo imenujemo ozko vreteno. To pa pomeni, da imajo drevesa po končani rezi obliko priskane smreke. Po domače povedano, spodnje veje so širše, in to je glavni koncept, ki se ga moramo držati celo življenjsko dobo takšnega jablanovega nasada, še posebej to velja za tiste nasade, ki so pokriti s protitočno mrežo. Vi take še nimate, vendar mislim, da tisti, ki bodo od pridelave jabolk živeli, bodo v prihodnosti tudi to potrebovali.

• *Kako se bo sodelovanje v prihodnje nadaljevalo?*

»Vsekakor upamo, da smo zadevo dovolj zanimivo predstavili in da bomo drugo leto lahko s tem programom nadaljevali, ko bomo ugotavljali, kaj bi se splačalo tukaj pri vas v prihodnje posaditi, pridelovati. Spomladi, ko bo cvetelo, se bomo pogovarjali o drugih tehničnih ukrepih, ki so nujno potrebni za tržno pridelavo sadja. Malo skupaj sanjamo o projektu, ki bi omogočil nakup kompleta mehanizirane logistike za obdelavo sadovnjaka, se pravi specialni traktor s pršilnikom in mulčarjem. Smo skoraj prepričani, da bomo s tem skupnim sadjarskim strojnimi parkom lahko vzpostavili sodelovanje. Mi si močno želimo, da bi ta projekt začeli skupaj delati in da bi se to nekako zgodilo v dveh do treh letih.«

Nikoletta Vajda

»Če doma nejmaš šanse, te moraš titi«

Gnesden je tau pá aktualno, ka lüstvo nejma dela ali ranč zdaj ostane brezi dela. Vsakši si tak pomaga, kak si vej. Edni si nauvo službo iščejo, drugi na socialno podporo čakajo, tretji pa dejo službo iskat v Avstrijo, v Nemčijo ali v druge rosage. Dapa v tejm nika nauvoga nega. Prvin, ešče pred prvo svetovno bojno, je dosta lidi šlau iz Porabje v Meriko delo iskat. Par lejt so delali, domau so prišli, pa so si iz tisti pejnez kučo gorzozidali. Po drugi svetovni bojni je tauma konec gratalo, zato ka nejso nas pistili prejk meje. Nej tau tak bilau v Jugoslaviji, gde je vsakši ta leko ušo delat, kama je sto. Med tejmji so bili *Štefan Ostrič* tō iz Čepinec, šteri so cejlo življenje v tihinskem delali.

• *Štero leto ste šli prvin v tihinsko delat?*

»Gda sem domau z vojske (od sodakov) prišo, pa sem tridvajsti lejt star bijo. Tau je bilau leta 1962, gda sam v Avstrijo ušo delat.«

• *Zaka?*

»Službe doma nej bilau, če si pa daubo, te si pa malo služo. Zato sem se tak odlaučo, ka mo v Avstrijo ušo delat. Štiri pa pau lejta sem tam delo, potistim sem pa v Nemčijo ušo delat, v Berlin. Dvej leta pa pau sem delo v tovarni, gde žarnice (gruške za posvejte) delajo. Te se nam je sin narau-do v Nemčiji, hčerka je doma bila, pa sva z ženov mogla domau titi. Zato, ka te je že žena tō vanej v Nemčiji delala. Tau je bilau sedemdesetdrugoga.«

• *Sto je te čas na hčerko skrb emo?*

»Oča pa mati moje.«

• *Kak dugo ste bili doma?*

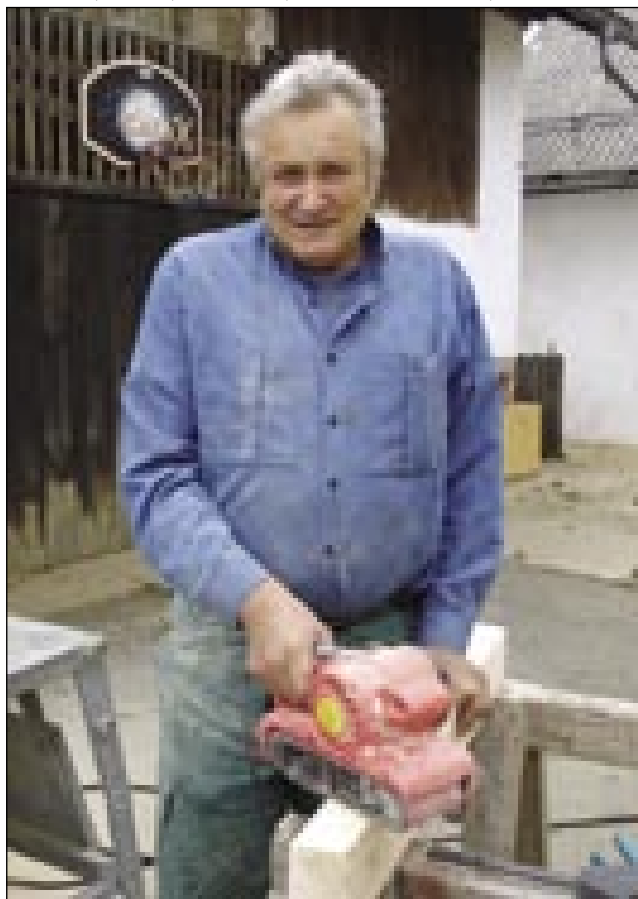
»Dočas ka sem nej pejnez potrošo. Par tisoč mark sem emo v žepki, mladi smo bili, pa smo tau mislili, ka tau zdaj doжда do penzije. Dapa nej je tak bilau, par lejt pa so se pejnezge dojšli. Tak sem te sedemdesetštrtoga v Švico ušo delat. Edno leto sem delo na

gradbenom področji (pri zidaraj), dapa nej se mi je vidlo, zato ka fejst trbelo delati, pa sem domau prišo. Edno leto sem te dja bijo doma z mlajši, pa te čas je žena ušla delat v Avstrijo. Gda je žena domau prišla sedemdesetausmoga, te sem dja nazaj ušo v Švajc,

škeš tam živeti.«

• *Meli ste v Švici stanovanje?*

»Najprvin sem stanovanje v delavskom naselji emo, potistim, gda je žena tō za menov prišla, te sem že stanovanje mogo zrikati ejkstra. Zato, ka ovak bi ona nej dobila vizo.«

Štefan Ostrič večkrat pride na kakšne prireditve, programe v Porabje

pa sem dvajsti lejt, cejlak do penzije tam austo.«

• *Ka ste delali?*

»Gradbeno delo, vse fele, ka je ranč trbelo, autoceste, tōnōle (alagút), zidine. Največkrat smo betonerali. Tam če si sto delati pa si emo interes, te si tam leko služo. Zadnji deset lejt, gda je že deca bila vooženjena, te je žena že tō prišla za menov v edno tovarno delat. Ona je duža vanej ostala, zato ka dja do penzije sem eške emo pet lejt nazaj, dapa firma je vrata zaprla. Gda si pa že šestdeset lejt star, te že delo ne dobiš.«

• *Gda ste najprvin šli v Avstrijo delat, te ste že znali nemški?*

»Malo nika, dapa prilika te prisili, pa se moraš navčiti, če

• *Kak je bilau delati v Švici?*

»Delati je trbelo redno, dapa ka je nam špajnsno bilau, ka so oni sploj precizni. Doma je tō trbelo delati, samo je nej bilau tak strogo. Ovak pa če si delo v Švici, si daubo dobro plačo.«

• *V šterom kraji ste vi delali?*

»Paulak Lichtensteina, v Maiefeldi sem biu. Tam so že taše planine kak na Gorejnskom.«

• *Dočas, ka ste sami bili v Švici, kak nagausti ste odli domau?*

»Skur vsakši mejsec sem domau prišo. S cugom ali če so kakšni padaške meli auto, te smo se trge, štirge vkūpnagučali pa smo prišli domau.«

• *Kelko časa ste se vozili?*

»Sedem do deset vör z automom, zato ka je tau od nas bilau sedemstau petdeset kilomejtrov.«

• *Ka ste dam delali v soboto, v nedelo ali potistim, gda ste osem vör dojobredli?*

»Na stanovanji smo meli kantino, menzo, po službi smo tam bili. V soboto pa v nedelo smo šli naokauli, zato ka tam dosta kaj maš za videti. Dostokrat smo potrošili več kak bi trbelo ali kak smo prislužili.«

• *Kak se je vam vidla Švica kak rosag?*

»Čista, strauga pa točna država je, nega kaj. Ne smejš kakšne napake (hibe) delati, ka ti včasim povejo, ka leko letiš. Tam ti iz službe zamiditi ne smejš. Na, gnauk leko, samo potistim že gotovo. Disciplina (fegyelem) je na viskoj nivouji. Tam je eden mladi tistoga reda dosta več šansa emo kak pri nas doma. Tam, če si znau delati, kakoli si leko delo. Niške te je nej proso papire, če si vönavčeni ali nej. Važno je bilau tau, ka si napravo, je bilau dobro.«

• *Dosta časa ste bili v Švici, nikdar vam je nej na misli prišlo, ka tam ostanete?*

»Z dvajsti lejt delavne dobe müva z ženauv bi leko ostanila. Samo za te dvajsti lejt bi komaj telko penzije daubo, ka bi stanovanje leko vöplačo. Če tam škeš ostanti, te moraš tam tresti, štirideset lejt delati.«

• *Če bi meli štirideset lejt, te bi ostali?*

»Nej, zato ka bi domotožje emo. Drugo pa tau, ka ti si tam samo tujinec, gde koli si.«

• *Tau zato čüti človek?*

»Leko ka ti ne povejo, dapa čütiš. Gnauk sem tam v Švici v bolnici biu, pa mi je tam edna medicinska sestra tak prajla, ka ti auslander, ti tijinec. Istino, ka človek v tijini baukše slüži, dapa če si doma, te si zato doma.«

Karel Holec

... DO MADŽARSKE

Viktorja Orbána ni bilo na gospodarskem vrhu

Premier Ferenc Gyurcsány je konec prejšnjega tedna naslovil pismo na predsednika Zveze mladih demokratov (Fidesz) Viktorja Orbána, v katerem ga je naprosil, naj se udeleži gospodarskega vrha, ki je bil 13. novembra. Orbán se, kljub prošnji, vrha ni udeležil, ker je s svojo neprisotnostjo želel protestirati proti novim poostritvam vlade. Na vrhu je minister za gospodarstvo Gordon Bajnai predstavil program za oživljanje gospodarstva. V okviru programa bo 1400 milijard forintov pomoči dodeljene podjetjem, 2000 milijard forintov pa namenjenih za spodbujanje investicij. Poudaril je, da so tako strukturne reforme kot takojšnji ukrepi potrebni za ohranitev delovnih mest. Nekdanji gospodarski minister György Matolcsy je dejal, da je za sedanjo krizo odgovorna gospodarska politika, ki jo vlada vodi od leta 2002. Udeleženci vrha so se zmenili, da bo gospodarski vrh reden, in sicer, če bo potrebno, bodo o pomembnih gospodarskih zadevah razpravljali vsake pol leta.

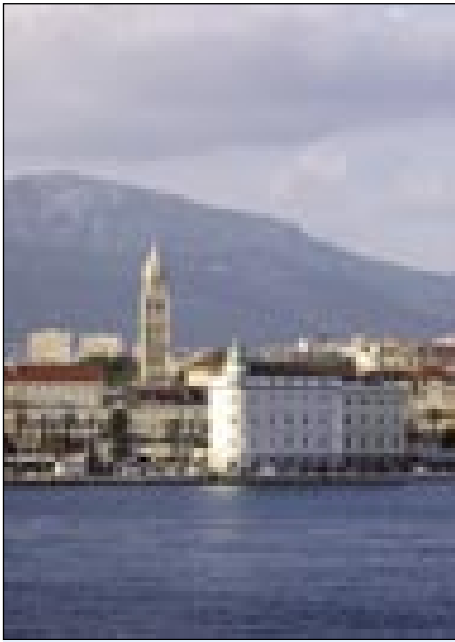
Gyurcsány: »Štiri napake smo naredili«

Predsednik vlade Ferenc Gyurcsány je v intervjuju za časnik Le Monde povedal, da je madžarska vlada naredila štiri napake. Prva je bila, po mnenju premierja, ta, da vlada ni spodbujala prebivalstva k varčevanju. Druga napaka je bila, da so vlade med leti 2000 in 2006 trošile preveč denarja in so bistveno povečale proračunski primanjkljaj. »V teh letih prevzamem odgovornost za 18 mesecev,« - je dodal. Po njegovem prepričanju je bila tretja napaka nezadostnost reform, opozicija je namreč stalno preprečevala sprejem le-teh. Četrta napaka pa je bila devizno zadolževanje podjetij in prebivalstva - meni premier.

Žitek je maurdje (2)

»Život je more,« - spejva poznani srbski muzikant Đorđe Balšašević pa s tem misli na tau, ka vsi sedimo na barki žitka, pa če smo rejsan mi kapetani, se z nami maurdje dostakrat špila. Včasí smo vrkaj, včasí spodkar, gnauk je voda mérna, gnauk nas viheri lüčajo. Dosta mornarov se vtopi v maurdji, dosta je srečno domau pride. Leko pa bi naaupek tó pravli, »maurdje je žitek,« vej si pa človek že od inda svejta želej priti k veukoj vodi, ka bi se malo spočino, kaupó. V naši sunčni gesenski cajtaj ge tó dostakrat brodim na tau, ka je vrejmen ranč takšo, kak gda sem se maja s padašom odpelo na rovačko maurdje, v veuki varaš Split.

Gda sva se drügi den zran-koma gorprebidila, pa skaus okna poglednila, sva že zna-

Split s törmom Katedrale sv. Dujem

la, ka nemava sreče. Tisti den sva si stela pogledniti Split, pa je tak dež copoto, ka sva skor volau zgibila. Z držencami sva se napautila v varaš. Če sem od Zagreba povódo, ka je skor kak Beč, leko za Split povejm, ka je sploj takši kak Benetke (Venecija). Varaš na Jadranskom maurdji, v srcej Dalmacije, má skor dvejstau gezero lüdi. Tristau lejt po Kristušovom rojstvi je cüj-slišo k Rimskomi casarstvi, pa je zatok eričen grato, ka si je dau casar Dioklecijan na stara lejta tam edno palačo (paloto) zozidati, gde je živo do svoje smrti. Gezero dvejstau lejt kisnej so gospodari pá iz Taljanskoga prišli, samo té s sövera, iz maurskoga varaša Benetke.

V tistom cajti so zozidali največ ramov, tau se eške gnes vidi na varaši. Nindri leko človek šurke pa veuke place vidi, indri pá vauske pa krive male poštije (sikátore). Vodnék, če sva se rejsan po déži špancerála, sva že don dosta več vidla kak prvo nauč. Znala sva, ka so bili tisti mali posvejti na maurdji - takši šifti, šteri leko pelajo več gezero lüdi, eške prejk oceana. Potniki na takši šiftaj že

od daleč vidijo tören Katedrale v Dioklecijanovej palači, gda se bližajo k Spliti. Palača, štero so iz bejluga kamla zidali deset lejt, má med svojimi - 26 metrov viskimi - stejnamí 220 zidin, v šteraj so gnes zvekšoga baute, kavarne pa restavracije. V njau leko nutstapimo na štiri dveraj, vsikše majo drügo ime: Zlate, Srebrne, Bronaste pa Železne. Če človek kauli Zlati dver

odi, včasik na pamet vzeme kip Grgura Ninskoga, šteri je biu rovački püšpek v 10. stoletji. Un je dosta delo na tom, ka naj bi v cerkvi leko rovački gezik nücali. Ka zakoj má čaren kip svejkle nogé? Legenda pravi, ka čleka, šteri pobauža püšpekove prste na nogaj, veuka sreča čaka. Müva s padašom sva je rejsan pobaužala pa gda sva nazaj v palačo odišla, je naja zaistino sreča čakala. Na dvoriški je spejvala dalmatinska »klapa« ali banda, v šteroj so bili štirge podje, pa so stare dalmatinske naute spejvali.

Dež se je stavo, müva s padašom pa sva se napautila nazaj k maurdji. Na plastični kanklaj so sejdli moški pa ribe lovili. Primorski človek je zvekšoga vsigder od tistoga živo, ka ma je maurdje dalo. Na tau spomina veuki trnek iz železa, šteroga so postavili za 900. oblejtnico tistoga, gda

leč pa je najvejša plaža ali štrand v varaši, gde se je tisti den zavolo lagvoga vrejmena niške nej kaupó. Müva sva tó raj odišla v edno restavracije, ka naj bi se fajnnagela. Od tistoga mau, gda sem je oprvin kaušto, ge

dala eden vic: »Zakoj je tak malo Slovincov v Sloveniji?« »Ka so vsi na otoki Brači.« Istina, ka na najvejši otok v središnjoi Dalmaciji dosta Slovincov odi, zvekšoga zavolo Zlatoga rta (Aranyfok), za šteroga pravijo, ka je naj-

Trajekti pelajo vsikšo vöro na otoke

vsigdar rad gejm kalamare (tintahale). Tau gesti sem si prištólo tó, ka naj bi vüdo, kakše so tintne ribe na Hrvaskom. Fejst so dobre bile. De je pa moje veseldje nej dugo trpelo. Starejši gospaud v restavraciji me je pito, ka brodim, od kec so kalamari. Pravo je, ka je vozijo z Japanskoga, ka rovački štirikrat več koštajo. Telko o moji kalamaraj, sem si pravo, pa začno broditi, od kec pride morski pes (cápa), šteroga je moj padaš djo.

Kauli Splita na Jadranskom maurdji sta dva otoka, šteriva sta blüzi pa se nej trbej ta dugo s šiftom voziti. Zrankma sva se s padašom vsela na brod, šteri je pelo prauti otoki Brač. Kak smo od varaša malo bole daleč prišli, so se lepau vidli viski brgavuge kaulivrat. Z vrejmenom sva bole srečo mela kak prvi den, sunce je sijalo, na šifti pa je na vlaki vöter fudo. Kak sva sejdla, je k nama prišla edna gospa pa se začnila pogučavati. Včasik sva znala, ka sobe vödava. Pitala naja je, od kec sva, pa povó-

lepši morski štrand ali plaža v cejlöj Rovačkoj. Tam na leto 2700 vör sunce sija, ka je dobro za turizem pa lagvo za pavre. Otok je zvekšoga iz bejluga kamla, s šteroga so zozidali Dioklecijanovo palačo v Spliti pa Bejlo izö Washingtoni tó.

Naš šift se je pripelo v mali varaš Supetar pa bi nücala eške edno vöro z busom, če bi si stela pogledniti »Zlatni rt«, tak sva raj blüzi trajekta ostala. Poglednila sva cerkev, gde majo kip Matere Terezije pa edno šaulo. Gda mlajši v šauli nemajo včejnja, včasik letijo vö na mali plac pred cerkvov, pa tam lejčejo pa se brsajo. V varaši majo eden mali mavzolej tó, gde je pokopana edna supetarska bogata držina.

Gda sva s padašom že malo trüdniva gratala, sva se k vodej vsela pa lejpe kamle iskala, štere sva stela nesti domanjim za dar. Cajt je brž taodleto, prauti večeri sva se s šiftom nazaj v Split pelala, napunjeniva z energijov dalmatinskoga sunca.

-dm-

Mali varaš Supetar na otoki Brač

so v paperaj oprvin pisali o ribičaj na Rovačkom. Nej da-

SLOVENSKA LJUDSKA ŠAULA V ŠTEVANOVCI (2)

Akoš Dončec je študent v Sombotelu, ojdi v prvi letnik, študira slovenščino. Doma je z Verice. Že te, gda je ojdo na gimnazijo v Varaši, ga je trno brigala zgodovina (történelem), stari papirge. Zatok je rad ojdo v arhive pa na raziskovalne tabore tö. V tej seriji (sorozat) je vküppaubro vse, ka se leko vej o tom, kak je nastala števanovska šaula, što so bili tam školnicke, ka pa kak so učili...

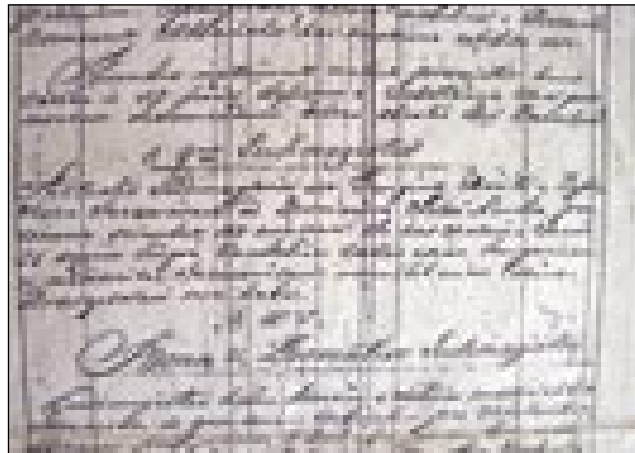
Leta 1808 je bila vizitacija v Slovenskoj okroglini po šaulaj in cerkvaj. Tau je prvi pisni dokument (írott dokumentum) o števanovskoj šauli. V vizitacijskoj knjigi leko štemo, ka je Jürko Marič (*Georgius Marits*) štiridesetdvej lejt star, endvajsti lejt tü vči. Naraudo se je v vesi Gerečavci, na gospostvi (uradalom) Gornja Lendava. Goči vandalski, vogrski in malo nemški jezik, latinski pa nikanej. Gnauk svejta so mislili, ka prekmurski in Porabski Slovenci so potomci germanski Vandalov. Nemci so nas zvali za *windisch* (vendi/vendek). Tej dvej imeni windisch in vandal sta se pasali, zatok smo gratali Slovence Vandaluši, za naš jezik so pa pravli, ka vandalski.

Števanovski župnik je biu leta 1808 Jürko Küzmič, steri je biu doma iz Dolnjih Slaveč. On je bio dekan ōršeske dekanije (es je slišala števanovska cerkev tö).

Marič je včijo ešče veričke, otkauske, slovejnčarske in sakalauske mlajše. Od zemeljskoga gospodara je daubo 45 forintov in 36 krajcarov. Školnik nej emo nej grōnta nej gauške, ves je njemi dala za zimau drva, za včenjē pa pokapanje pa ešče pšenico. V školniškom rami so meli dvej iže (dva prostora), v eni so kōjali, v drugoj pa spali. Ram je bio mali, zatok se je školnikova držina v šauli tü držala.

Dekline je Marič pripravlo na birmo, pojbe pa pop Küzmič. V knjigi je pet dekliski imen:

Ilonka Šak, Števanovci; Elizabet Madjarič, Otkauvci; Katalin Holec, Andovci; Ana Penc (Penz), Slovenska ves; Eva Graber, Sakalauvci.

Iz vizitacijskega zapisknika leta 1808

Jürko Marič je mrau 8. februara l. 1810. Za dva tjedna je Küzmič tü mrau. Potistim dugo cajta nej bilau v vesi školnika. Leta 1815 je dobila števanovska šaula nauvoga školnika, Frana Mariča, sina Jürkona. Naraudo se je 11. juniuša l. 1791 v Števanovci, njegvi boter je biu Janoš Me-

šič, botra Elizabeta Kovač. Najprvin je na Gorenjom Seniki včiu šest lejt, tam se je oženo tö. Njegva žena je bila Terezija Ficko, hči Janoša Fic-

ka in Ane Šerfec. Lejta 1829 je bila nauva vizitacija, tistoga ipa je bio pop v vesi Matjaž Ivanoci (Ivanóczy). Ivanoci je bio nižji plemič (kismemes) in se je naraudo v Ivanovcih, ta ves je dosta popov dala cerkvi. Držina Ivanoci nej bila vogrska, kak bi po priimki mislili, bila je

slovenska. Dočas je nej dobila plemiški naziv, njeno ime je bilau Kodila. Nauvo menje Ivanoci so goravzeli po vesi, gde je bilau držinsko gnezdo (Ivanovci/Ivanócz).

Školniški ram ešče itak iz lesa bio, dapa prizidali so eno klejt (shrambo) tö. Dvej iži sta itak nej dojšli in Maričova držina je v šauli tü živala. V vizitaciji je ejkstra zapisano, ka je školniški ram posaba od fare, v rami geste posauda pa gnišče. Marič goči vandalski (slovenski), vogrski in nemški jezik. Kak školnik je kipüvo mlajšom paper, pero in tinto za svoje pejneze. Lejta 1829 je pa bila birma v Števanovci. Zdaj je šest deklie pripravlo za birmo, iz Števanovec Marijano Šömenik, iz Otkauvec Ilonko Kozo, iz Andovec Katalin Holec, z Verice Marijano Vindiš, iz Slovenske vesi Katalin Zamedič in iz Sakalauvec Katalin Forjan (Forián).

(se nadaljuje)

Akoš Dončec

»OBNAVLJANJE, PRILOŽNOST, TRAJNOST«

Program LEADER 2007-2013 se je začel avgusta leta 2007, in sicer z ustanovitvijo lokalnih skupnosti za razvoj podeželja, pri katerih so sodelovale lokalne samouprave, civilne organizacije in podjetja. Lokalno akcijsko skupnost Őrség brez meja, ki združuje 13 naselij monoštrske mikroregije, 7 iz mikroregije Őriszentpéter ter 29 občin iz mikroregije Lenti, je Vodstveni organ (Ministrstvo za kmetijstvo, gospodarstvo in razvoj podeželja) 18. marca 2008 tudi uradno priznal. S tem se je začelo načrtovanje dela, kako črpati Leader vire. Sestavljena je bila dolgotrajna razvojna strategija mikroregij z naslovom »Obnavljanje, priložnost, trajnostni razvoj«.

Osnova strategije je III. os Programa Nova Madžarska za razvoj podeželja, ki temelji na štirih načelih. To so: *Ustanovitev in razvoj malih podjetij, Spodbujanje turistične aktivnosti, Obnova in razvoj naselij in Ohranitev in trajnostni razvoj podeželske dediščine*. Za prej omenjene prioritete so odprti razpisi do 2. januarja 2009. (podrobne informacije in uredbe najdete na spletni strani www.fvm.hu). Strategija lokalne akcijske skupnosti Őrség brez meja je na spletni strani www.umvp.hu, razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletu www.mvh.gov.hu. V skladu z uredbami Ministrstva za kmetijstvo in razvoj podeželja je Lokalna akcijska skupnost Őrség brez meja v tem času postala pravna oseba, ustanovila je Društvo Őrség brez meja, katero je bilo na sodišču Źelezne županije registrirano 18. septembra 2008. Delovna skupina Društva je aktivna od začetka novembra. Center delovne skupine je v Őriszentpéturu (v stavbi mestne samouprave), podružnična pisarna pa deluje v Monoštru, ob pisarni Urada za razvoj podeželja, (Széll Kálmán tér 21. I. nadstropje). Glede sestave prijavnice ponuja zainteresiranim strokovno pomoč v Őriszentpéturu vodja delovne skupine Györkéné Bognár Barbara (30/730-4394) v Monoštru pa Viktorija Hanzsek (20/291-2725), ki zainteresirane sprejema vsak dan od 8.00 do 12.00 ure.

Vljudno vabljeni!

»MEGÚJULÁS, ESÉLY, FENNTARTHATÓSÁG«

A LEADER 2007-2013 program 2007. év augusztusában indult az egyes kistérségekben működő önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások részvételével létrehozott helyi vidékfejlesztési közösségek szerveződésével. A Szentgotthárdi kistérség 13 települése az Őriszentpéteri kistérség 7 és a Lenti kistérség 29 településével együttműködve az Őrség Határok Nélkül Helyi Közösség része, melyet az Irányító Hatóság (FVM) 2008. március 18-án ismert el, azaz talált alkalmaznak arra, hogy részt vehessen a LEADER források elnyerését célzó tervezési folyamatban. A tervezésre rendelkezésre álló időszakban »Megújulás, esély, fenntarthatóság« címmel elkészült a három térségre nézve egy hosszú távú vidékfejlesztési stratégia, mely az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelyének alábbi négy intézkedésére épül: Mikro-vállalkozások létrehozása és fejlesztése, Turisztikai tevékenységek ösztönzése, Falumegújítás és fejlesztés, A vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése. Fenti intézkedések 2009. január 2-ig pályázhatók (a kapcsolódó FVM rendeletek a www.fvm.hu oldalon megtalálhatók). Az Őrség Határok Nélkül LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája letölthető a www.umvp.eu oldalról, a kapcsolódó pályázati dokumentáció pedig a www.mvh.gov.hu oldalon érhető el. A vonatkozó FVM rendelet előírásainak megfelelően az Őrség Határok Nélkül Helyi Közösség időközben jogi személyiséggel rendelkező szervezetté alakult, létrehozva az Őrség Határok Nélkül Egyesületet, melyet a Vas Megyei Bíróság 2008. szeptember 18. dátummal vett nyilvántartásba. Az Egyesület munkaszervezete 2008. november elején felállításra került, Őriszentpéteren található a központi iroda (a Polgármesteri Hivatal épületében), ahol a munkaszervezet vezető, Györkéné Bognár Barbara (30/730-4394) áll a pályázni vágyó ügyfelek rendelkezésére és nyújt segítséget a pályázati anyagok szakszerű összeállításában. A Szentgotthárdi kistérségben Szentgotthárdon, a Helyi Vidékfejlesztési Irodával egy épületben, a Széll Kálmán tér 21. szám alatt (I. emelet) Hanzsek Viktória (20/291-2725) várja az ügyfeleket a hét minden munkanapján 8.00 és 12.00 óra között.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci v plani ma, ka vsakšnji tretji mesec bo organiziralo slovenski filmski večer v Monoštri in kinodvorani. Najprvi film, ka smo si ga poglednili, je bijo Petelinji zajtrk. Tau je bilau 7. novembra v 16.30 vöri. Dvejtav uabil smo vöposlali, pa itak nas je samo malo več kak trideset bilau tak, ka je med tejm osem Budinčarov bilau. Nej baja, sto ne pride, tisti ne pride, mi se nikoma nemo molili. Kak Vaugri pravijo »z železnimi vilami ne more sliva sišiti.« Dapa veseli smo vsikšoga, steri pride na te večere. Filme probamo tak vöodebrati, ka bi na nikšo formo bili z nami povezani. Ali tak, ka so en tau gorjemali (snemali) pri nas ali po Goričkomo ali pa tak, ka poznamo koga od autorov. Za prvi film smo si vöodebrali *Petelinji zajtrik*, tau je film, steroga je po Sloveniji poglednilo največ lidi. Scenarij za film je bijo napisani po knjigaj Ferija Lainščka z gnakim naslovom (cím). Pisatela Ferija Lainščka bralcom Porabja nej trbej ejkstra nutpokazati, poznajo njegve knjige tö, vej so je pa večkrat dobili za božični dar. Naslednji filmski večer bau januara, gde mo si poglednili film Traktor, ljubezen in rock'n roll.

Karči Holec
predsednik društva

Zveza Slovencev na Madžarskem
Vas vlijudno vabi na
**JUBILEJNO SLOVESNOST OB 70.
OBLETNICI MePZ AVUGUST FAWEL
ZS GORNJI SENIK,**
ki bo v sobota, 22. novembra 2008
v kulturnem domu na Gornjem Seniku.

Program:
11.00 Slovenska maša v rimskokatoliški
cerkvi na Gornjem Seniku
15.30 Kulturni program v kulturnem
domu na Gornjem Seniku
Ogled fotografske z naslovom
„Naših 70 let“

PETEK, 21.11.2008, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEMI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TROJČICE: ROMEO IN JULIJA, RIS., 9.50 RISANKA, 9.40 HOTEL OBMORČEK, RIS., 9.50 DALEČ OD DOMA, KRATKI DOK. FILM EBU IZ DANSKE, 10.05 ENAJSTA ŠOLA, 10.40 JASNO IN GLASNO, 11.30 OSMI DAN, 12.00 CITY FOLK: LJUDJE EVROPSKIH MEST: NIZOZEMSKA, 12.25 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.30 KOMISAR REX, NAD., 14.20 SLOVENSKI UTRINKI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIS? = SO VAKERES?, 16.00 IZ POPOTNE TORBE: KAMERA, 16.25 SLOVENSKI VODNI KROG: ŠČAVNICA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.25 POSEBNA PONUDBA, 17.55 DUHOVNI UTRIP, 18.10 TINČEK, RIS., 18.15 BREŇČ IN CVETKA, RIS., 18.25 STRASTI, TV NAD., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.55 FRANCO ARKO: ANICA - ANICA IN PRVA LJUBEZEN, OTR. NAN., 20.20 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEMI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 POLNOČNI KLUB, 0.10 DUHOVNI UTRIP, 0.25 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 21.11.1990, 0.50 DNEVNIK, 1.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.45 INFOKANAL

PETEK, 21.11.2008, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.40 GLASNIK, 13.05 PISAVE, 13.35 EVROPSKI MAGAZIN, 14.05 ČRNO BELI ČASI, 14.20 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 21.11.1990, 14.45 ŠPORT SPAS, 15.15 BRAM IN ALICE, AM. HUM. NAD., 15.35 TV PRODAJA, 16.05 PRIMORSKI MOZAIK, 16.35 STUDENSKA, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 MIGAJ RAJE Z NAMI!, 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, 19.10 ŠPORT, 21.30 STRAH PRED PAJKI, AM. FILM, 23.15 DROBCI ŽIVLJENJA, ŠVEDSKI FILM, 1.05 DEADWOOD, AM. NAD., 2.05 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 22.11.2008, I. SPORED TVS
6.15 KULTURA, ODMEMI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 BINE: ZDRAVNIK, LUTK. NAN.: S SONCEM V OČEH, NAN., SMRKEČ: SMRKEČA, RIS., RIBIČ PEPE: OSUPLJIVA JAPONSKA, OTR. NAD., 9.20 BLISK, NORV. FILM, 10.40 POLNOČNI KLUB: DENAR ZASTONJ, 11.55 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TEKMA, 14.10 POSLEDNJA ZIMA, KAN. FILM, 15.55 SOBOTNO POPOLDNE, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 LABIRINT - VITALNOST, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE 17.20 SOBOTNO POPOLDNE, 17.20 ZAKAJ PA NE, 17.30 NA VRTU, 17.55 NAGRADNA IGRA, 18.00 POPOLNA DRUŽINA, 18.10 Z DAMIJANOM, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 18.55 VREME, DNEVNIK, UTRIP, ŠPORT, 19.55 DAN RUDOLFA MAISTRA, 21.00 DOTIK, DOK. FILM, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 HRI-BAR, 23.30 SVITANJE, AM. NAD., 0.20 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 22.11.1990, 0.45 DNEVNIK, 1.05 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.30 INFOKANAL

SOBOTA, 22.11.2008, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 7.35 SKOZI ČAS, 7.45 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 22.11.1990, 8.10 POLEMKA, 9.20 POSEBNA PONUDBA, 9.40 TV PRODAJA, 10.10 PRIMORSKI MOZAIK, 10.40 ŠTUDENTSKA, 11.00 Z GLAVO NA ZABAVO, 11.30 SLOVENSKI VODNI KROG: LEDAVA, 12.00 VOJSKOVODJE, ANG. DOK. SER., 12.50 TV PRODAJA, 13.20 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.15 MIGAJ RAJE Z NAMI!, 14.40 MAGAZIN V ALPSKEM SMUČANJU, 15.10 NOGOMETNI MAGAZIN, 15.55 NOGOMET, TEKMA ANGLEŠKE LIGE: MANCHESTER CITY - ARSENAL, 17.55 ROKOMET (M), PREVENT - SLOVAN, 20.00 NOGOMET, MARIBOR - INTERBLOCK, 22.00 BLEŠČICA, 22.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 23.00 IZZA ZAVESE, GLASBENI DOKUMENTAREC O ALEKSANDRU MEŽKU, 0.15 LEPOČICA IN ODLJUDNEŽ, FR. TV FILM, 1.45 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 23.11.2008, I. SPORED TVS
7.00 ŽIV ZAV: PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS., MARČI HLAČEK, RIS., 9.55 UMKO, NAJBOJŠA ZABAVA ZA UMNE GLAVE, 10.50 PRISLUHNIŠTVO, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 NA ZDRAVJE!, 14.25 FINA GOSPA, ANG. HUM. NAD., 15.00 NLP, 15.00 5 MINUT SLAVE, 15.05 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM, 15.15 GLASBENI DVOBOJ, 15.40 ČLOVEŠKI FAKTOR, 15.45 ŠPORT, 16.00 DRUŽABNA, 16.30 OGLASNI BLOK Z JIMOM CARROM, HUM.-DOK. ODD., 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, 17.15 NAGLASI!, 17.20 FOKUS, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MAKSI IN RUBI, RIS., 18.45 RECI NE!, RIS., 18.55 VREME, DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, ŠPORT, 19.55 ZVEZDE POJEJO, 21.25 GRAŠČAK Z BRDA PRI LUKOVICI, DOK. PORTRET, 22.35 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.05 ZVEZA KEBAB, NEM. FILM, PON., 0.40 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 23.11.1990, 1.05 DNEVNIK, PON., 1.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

NEDELJA, 23.11.2008, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.40 SKOZI ČAS, 8.50 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 23.11.1990, 9.15 GLOBUS, 9.45 BRAT BRATU, HUM. NAN., 10.20 Z GLASBO IN S PLESOM, 10.50 PO POTEH USHUAIE, FR. SER., 11.15 TEKMA, DEBATNA ODDAJA ZA MLADE, 12.05 TV PRODAJA, 12.40 MED VALOVI, 13.10 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.40 DOTIK, DOK. FILM OB 60. OBLETNICI SNEMANJA FILMA NA SVOJI ZEMLJI, 14.30 IZZA ZAVESE, GLASBENI DOKUMENTAREC O ALEKSANDRU MEŽKU, 15.45 MODIGLIANI, AM. FILM, 17.55 LJUBLJANA: HOKEJ NA LEDU, TEKMA LIGE EBEL: TILIA OLIMPIJA - LINZ, 20.15 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 21.10 BERLIN ALEXANDERPLATZ, NEM. NAD., 22.10 DOK. ODD., 22.55 DRUŽINSKI ČLOVEK, ANG. NAD., 23.50 ZLATA RESNA GLASBA IN BALET (1958-2008), 1.45 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 24.11.2008, I. SPORED TVS
6.30 UTRIP, ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 GUMBEK IN RJAVČEK, RIS.; HOTEL OBMORČEK, RIS., 9.45 UMKO, 10.35 SLOVENSKI VODNI KROG: ŠČAVNICA, IZOBRA-DOK. NAN., 11.05 NATIONAL GEOGRAPHIC, AM. DOK. SER., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 ZVEZDE POJEJO, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS. NAN., 16.10 RISANKA, 16.15 RIBIČ PEPE: OSUPLJIVA JAPONSKA, OTR. NAD., 16.35 S SONCEM V OČEH: IZGUBA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.25 FINA GOSPA, ANG. HUM. NAD., 18.00 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.10 PIPPI IN MELKIJAD, RIS., 18.15 DRAGI DOMEK, RIS., 18.25 STRASTI, TV NAD., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 ZOISOVE

NAGRADE 2008, PRENOS IZ CANKARJEVEGA DOMA, 21.15 BRAT BRATU, HUM. NAN., 22.00 ODMEMI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OPUS, 23.25 GLASBENI VEČER, 0.20 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 24.11.1990, 0.40 SVET NARAVE, ANG. SER., 1.30 DNEVNIK, 2.05 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.35 INFOKANAL

PONEDELJEK, 24.11.2008, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.10 DAN RUDOLFA MAISTRA, POSNETEK S PTUJA, 12.20 SOBOTNO POPOLDNE, 14.40 TV PRODAJA, 15.10 KAJ GOVORIS? = SO VAKERES?, 15.25 SLOVENSKI UTRINKI, 15.50 POSEBNA PONUDBA, 16.15 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 24.11.1990, 16.35 OSMI DAN, 17.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 BERLIN, BERLIN, NEM. NAN., 19.20 Z GLAVO NA ZABAVO - BIG FATHER, 20.00 SVET NARAVE, ANG. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.15 SKRIVNOSTNI KRAJE: ŠVEDSKA - BODEN, DOK. ODD., 22.45 50 LET TELEVIJIZJE: VELIKI DOSEŽKI SLOVENSKE KIRURGIJE, 23.15 UMOR V PARIŠKI ČETRTI, FR. FILM, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 25.11.2008, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEMI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 ZLATA RIBICA, 9.30 KAPA NEVIDNICA, 9.45 RISANKA, 9.50 RIBIČ PEPE: OSUPLJIVA JAPONSKA, OTR. NAD., 10.10 S SONCEM V OČEH: IZGUBA, NAN., 10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.05 SVET NARAVE, ANG. SER., 11.55 GRAŠČAK Z BRDA PRI LUKOVICI, DOK. PORTRET, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.40 OPUS, 14.05 DUHOVNI UTRIP, 14.25 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS. NAN., 16.10 RISANKA, 16.20 V ŽIČKI KARTUZIJ, 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 FINA GOSPA, ANG. HUM. NAD., 18.05 ŽREBANJE ASTRA, 18.10 PRAVILNICE O ZOBNIH MIŠKAH, RIS., 18.15 BINKO, RIS., 18.25 STRASTI, TV NAD., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 FRANCE BALANTIČ (1921 - 1943), 22.00 ODMEMI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 VOJNA V ARKTIKI, NEM. DOK. SER., 23.55 PRAVA IDEJA!, POSLOVNA ODDAJA, 0.20 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 25.11.1990, 0.40 DNEVNIK, 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.40 INFOKANAL

TOREK, 25.11.2008, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 8.35 NLP, 11.45 TV PRODAJA, 12.15 DOBER DAN, KOROŠKA, 12.45 SKRIVNOSTNI KRAJE: ŠVEDSKA - BODEN, DOK. ODD., 13.15 PLANET ROCK: GREEN DAY, GLASBENI DOK., 13.40 BLEŠČICA, 14.10 STUDIO CITY, 15.05 PRISLUHNIŠTVO, 15.35 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 25.11.1990, 15.55 TV PRODAJA, 16.25 GLASNIK, 16.50 MOSTOVI - HIDAK, 17.20 BRAT BRATU, HUM. NAN., 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 OPERNI VEČER, 19.05 PO POTEH SLOVENSKE OPERE, 20.00 MUZIKAJETO YUGOROCK, 20.35 GLOBUS, 21.10 PRAVA IDEJA!, 21.35 DEDIŠČINA EVROPE, 22.30 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 23.25 SKRIVNOSTI IN UMORI, IT. NAD., 1.00 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 26.11.2008, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEMI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 MOBY DICK IN SKRIVNOST DEŽELE MU, RIS., 9.30 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS., 9.55 V ŽIČKI KARTUZIJ, 10.05 BERLIN, BERLIN, NEM. NAN., 10.30 KNJIGA MENE BRIGA, 10.50 Z GLAVO NA ZABAVO, 11.15 BUDIZEM NA SLOVENSKEM, DOK. SER., 11.55 FRANCE BALANTIČ (1921 - 1943), 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZOISOVE NAGRADE 2008, 14.40 ČAS KOŠARIC, DOK. ODD., 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NILS HOLGERSON, RIS., 16.10 POD KLOBUKOM, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.25 FINA GOSPA, ANG. HUM. NAD., 18.00 ŽREBANJE LOTA, 18.10 BACEK JON, RIS., 18.25 STRASTI, NAD., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 KLIC DOBROTE, DOBRODELNI KONCERT, 21.40 PRVI IN DRUGI, 22.00 ODMEMI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OMIZJE, 0.20 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 26.11.1990, 0.45 TURBULENCA, 1.35 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.35 INFOKANAL

SREDA, 26.11.2008, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.15 Z GLASBO IN S PLESOM, 9.15 OB 80-LETNICI SKLADATELJA JAKOBA JEŽA, 10.00 IMPROMPTU, 10.10 TV PRODAJA, 10.40 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 11.30 HRI-BAR, 12.35 PO POTEH USHUAIE, FR. SER., 13.05 PRAVA IDEJA!, 13.30 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 26.11.1990, 14.00 TV PRODAJA, 14.30 ČRNO BELI ČASI, 14.45 KOKTAJL, 16.00 NATIONAL GEOGRAPHIC, AM. DOK. SER., 16.55 ROKOMET (M), KVALIF. ZA EVR. PRV. 2010, BOLGARIJA - SLOVENIJA, 18.35 REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 JANE EYRE, ANG. NAD., 20.00 TURBULENCA, 20.55 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 21.50 AKTIVNI ISKALEC ZAPOSLOTIVE, 22.20 WILLIAM SHAKESPEARE: RIHARD III., 23.50 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.30 DESET BOŽIHI ZAPOVEDI: SEDMA, POLJS. NAD., 1.30 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 27.11.2008, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEMI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NILS HOLGERSON, RIS., 9.35 POD KLOBUKOM, 10.10 ČARODEJEV VAJENEC, ANG. NAD., 10.45 TURBULENCA, 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ANICA - ANICA IN PRVA LJUBEZEN, OTR. NAN., 13.45 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 GUMBEK IN RJAVČEK, RIS., 16.05 PETICIJA, DOK. FILM EBU IZ JUŽNE AFRIKE, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 BUDIZEM NA SLOVENSKEM: POT MODROSTI, DOK. SER., 18.00 ŽREBANJE DETELJICE, 18.10 MILAN, RIS., 18.15 PUJA PEPA, RIS., 18.25 STRASTI, NAD., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 KOMISAR REX, NAD., 22.00 ODMEMI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 RDEČE MORJE, ŠPANSKI TV FILM, 1.05 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 27.11.1990, 1.30 DNEVNIK, 2.05 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.30 INFOKANAL

ČETRTEK, 27.11.2008, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 13.20 GLOBUS, 13.50 50 LET TELEVIJIZJE: TV DNEVNIK 27.11.1990, 14.15 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 15.10 PRVI IN DRUGI, 15.20 50 LET TELEVIJIZJE: PODOLGEM IN POČEZ: POLHOV GRADEC IN ..., 15.50 TV PRODAJA, 16.25 EVROPSKI MAGAZIN, 16.55 POMAGAJMO SI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 Z GLASBO IN S PLESOM, 19.30 IMPROMPTU, 20.00 DOLGCAJT, ODDAJA ZA MLADINSKO KULTURO, 20.45 DARROW, AM. FILM, 22.25 ŠTEVILKE, AM. NAD., 23.05 ŠKANDAL, AM. FILM, 0.40 PLANET ROCK: GREEN DAY, GLASBENI DOKUMENTAREC, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

Porabje

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič